ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 14ης Μαρτίου 1995

όσον αφορά επενδυτική ενίσχυση που χορήγησε η Ισπανία στην εταιρεία Piezas y Rodajes SA, χυτήριο χάλυβα εγκατεστημένο στην επαρχία Teruel, Αραγκόνα, Ισπανία

(Το κείμενο στην ισπανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(95/438/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού έταξε στους ενδιαφερόμενους προθεσμία, σύμφωνα με το άρθρο 93, για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, και έχοντας υπόψη τις εν λόγω παρατηρήσεις,

Εκτιμώντας ότι:

I

Στις 24 Απριλίου 1991 η Επιτροπή έλαβε την απόφαση NN 12/91 να μην προβάλει αντιρρήσεις όσον αφορά την ενίσχυση υπό μορφή κεφαλαίου εκκίνησης που χορηγήθηκε στην ισπανική εταιρεία Piezas y Rodajes SA (στο εξής Pyrsa) από ορισμένες ισπανικές δημόσιες αρχές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Η Pyrsa δημιουργήθηκε το Σεπτέμβριο του 1988 και αναπτύσσει δραστηριότητες στο χαλυβουργικό τομέα, παράγοντας οδοντωτούς τροχούς και εξαρτήματα Get.

Στις 30 Ιουλίου 1991 η βρετανική εταιρεία Cook, η οποία αναπτύσσει δραστηριότητες στο ίδιο τομέα με την Pyrsa, προσέφυγε στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την ακύρωση της προαναφερθείσας απόφασης της Επιτροπής.

Στην απόφασή του της 19ης Μαΐου 1993 [1] το Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής NN 12/91 «να μην προβάλει αντιρρήσεις» όσον αφορά διάφορες κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην Pyrsa, στο βαθμό που η εν λόγω απόφαση αφορά ενισχύσεις άλλες από την επιδότηση ύψους 975 905 000 πεσετών που χορήγησε η ισπανική κυβέρνηση βάσει καθεστώτος περιφερειακών ενισχύσεων που εγκρίθηκε από την Επιτροπή.

Ο κύριος λόγος για την ακύρωση της απόφασης NN 12/91 από το Δικαστήριο ήταν ότι, δεδομένου ότι η Επιτροπή βασίστηκε στην έλλειψη πλεονάζοντος δυναμικού στον υποτομέα των οδοντωτών τροχών και εξαρτημάτων Get αλλά δεν μπόρεσε να το αποδείξει, θα έπρεπε να είχε κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης, προκειμένου να επιβεβαιώσει, αφού συγκέντρωνε όλες τις απαραίτητες απόψεις , την ορθότητα της εκτίμησής της.

II

Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου, στις 28 Ιουλίου 1993 η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που θεσπίζεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης όσον αφορά τις ακόλουθες ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην Pyrsa :

1. μη επιστρεπτέα επιχορήγηση ύψους 182 εκατομμυρίων πεσετών,

2. εγγύηση για την κάλυψη δανείου ύψους 490 εκατομμυρίων πεσετών για ένδεκα έτη (και οι δύο ενισχύσεις χορηγήθηκαν από την αυτόνομη κοινότητα της Αραγκόνας),

3. επιδότηση επιτοκίου επτά ποσοστιαίων μονάδων για πέντε έτη στο προαναφερθέν δάνειο (χορηγήθηκε από την επαρχιακή κυβέρνηση του Teruel),

4. Δωρεά γηπέδου αξίας 2,3 εκατομμυρίων πεσετών (χορηγήθηκε από την κοινότητα του Monreal del Campo).

Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία κοινοποιήθηκε στις ισπανικές αρχές με επιστολή της 6ης Αυγούστου 1993. Η επιστολή δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* [2], προκειμένου να ενημερωθούν τα άλλα κράτη μέλη και οι λοιποί ενδιαφερόμενοι. Στην επιστολή η Επιτροπή τονίζει ότι, λόγω της έλλειψης λεπτομερών στοιχείων σχετικά με τις τομεακές επιπτώσεις της, η εξεταζόμενη ενίσχυση δεν μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη δυνάμει του άρθρου 92 παράγραφος 3 και, υπό τις συνθήκες αυτές, δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή έταξε στην ισπανική κυβέρνηση προθεσμία για να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, και ιδιαίτερα να διαβιβάσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εν λόγω τομεακή ανάλυση.

Ο χρόνος που απαιτήθηκε για τη λήψη της εν λόγω τελικής απόφασης όσον αφορά την εξεταζόμενη ενίσχυση είναι το αποτέλεσμα του πολυσύνθετου χαρακτήρα της υπόθεσης και του σημαντικού όγκου πληροφοριών που έπρεπε να εξεταστούν. Αφού ανέλυσε όλες τις σχετικές πληροφορίες

[1] Υπόθεση C-198/91 William Cook PLC κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, I-2487.

[2] ΕΕ αριθ. C 281 της 19. 10. 1993, σ. 8.

που είχε στη διάθεσή της βάσει της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν απαραίτητο να αναθέσει σε ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα την πραγματοποίηση μελέτης της αγοράς προκειμένου να προσδιοριστεί ο σχετικός τομέας.

III

Στο πλαίσιο της διαδικασίας, η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από τέσσερις εταιρείες που είναι εγκατεστημένες στη Γαλλία, την Ιταλία, τη Γερμανία και την Ισπανία (την εταιρεία που έλαβε την ενίσχυση) και δύο επιστολές εκ μέρους δικηγορικής εταιρείας, η μία εξ ονόματος εταιρείας εγκατεστημένης στην Ισπανία, η άλλη με παρατηρήσεις δεκατεσσάρων εταιρειών (εγκατεστημένων στη Γαλλία, τη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο), καθώς και πίνακα με στοιχεία από την επιτροπή ευρωπαϊκών ενώσεων χυτηρίων (Caef) όσον αφορά το παραγωγικό δυναμικό των χυτηρίων χάλυβα σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες.

Με εξαίρεση την Pyrsa, όλες οι εταιρείες που απάντησαν αναφέρουν ότι δεν υπάρχει σαφώς καθορισμένος υποτομέας οδοντωτών τροχών και εξαρτημάτων Get, διότι η τεχνολογία των χυτηρίων χάλυβα είναι η ίδια παντού και τα χυτήρια ειδικεύονται μόνο βάσει της πείρας και της τεχνογνωσίας τους. Κατά συνέπεια, ο τομέας υπό ανάλυση είναι ο τομέας των χυτηρίων χάλυβα γενικά. Επίσης, όλες οι εταιρείες υποστηρίζουν ότι το 1990 υπήρξε πλεονάζον παραγωγικό δυναμικό στον τομέα, το οποίο έκτοτε αυξήθηκε, ενώ οι προβλέψεις μέχρι το έτος 2000 δείχνουν μια περαιτέρω επιδείνωση.

Τα παρεχόμενα στοιχεία αφορούν το παραγωγικό δυναμικό και την παραγωγή, τον όγκο του κύκλου εργασιών και κερδών για τα προϊόντα χυτηρίου γενικά και, σε ορισμένες περιπτώσεις, για τα εξαρτήματα Get ή/και τους οδοντωτούς τροχούς. Τα στοιχεία καλύπτουν τα έτη 1990, 1991, 1992 και 1993.

Όσον αφορά το 1990 και τον τομέα των χυτηρίων χάλυβα γενικά, από τις δεκαοκτώ εταιρείες που απάντησαν (εκτός της εταιρείας που έλαβε την ενίσχυση) οι τρεις υπέβαλαν στοιχεία τα οποία δεν αποδεικνύουν σαφώς πλεονάζον παραγωγικό δυναμικό άξιο λόγου, οκτώ εμφάνιζαν σαφώς δείκτες πλεονάζοντος δυναμικού [1] (μεταξύ 26,6 και 194 %) και οι υπόλοιπες έξι εμφάνιζαν δείκτες που θα μπορούσαν να προκύψουν από τη συνήθη δραστηριότητα (μεταξύ 3,1 και 17,6 %). Και οι επτά εταιρείες που διαβίβασαν ξεχωριστά στοιχεία για τους οδοντωτούς τροχούς ή/και τα εξαρτήματα Get παρουσίασαν μια κατάσταση για τα εν λόγω προϊόντα η οποία ήταν χειρότερη από αυτή του τομέα γενικά, με πολύ υψηλότερους δείκτες πλεονάζοντος δυναμικού (εκτός από μία, με δείκτη 30 %, οι υπόλοιπες άνω του 100 %).

[1] Το πλεονάζον παραγωγικό δυναμικό ορίζεται ως η σχέση μεταξύ παραγωγικής ικανότητας και παραγωγής.

Πάντα για το 1990 και τον τομέα των χυτηρίων χάλυβα γενικά, ο πίνακας για τις ευρωπαϊκές χώρες παραγωγής που απέστειλε η Caef περιλαμβάνει δείκτες πλεονάζοντος δυναμικού ανά χώρα που κυμαίνονται μεταξύ ενός φυσιολογικού δείκτη 11,5 % στη Γερμανία και ενός δείκτη σημαντικού πλεονάζοντος δυναμικού 42,9 % στην Ισπανία. Ο μέσος δείκτης των πέντε σημαντικότερων χωρών παραγωγής στην Κοινότητα (Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο) είναι 22,1 %.

Μετά το 1990, όλες οι εταιρείες παρουσιάζουν σοβαρή επιδείνωση της κατάστασής τους, δεδομένου ότι όλες εμφανίζουν πολύ υψηλούς δείκτες πλεονάζοντος δυναμικού. Το 1991 μόνον τρεις ανέφεραν δείκτες πλεονάζοντος δυναμικού κάτω του 25 % και, το 1992, μόνο δύο. Μία από τις εν λόγω εταιρείες σταμάτησε τις συναλλαγές το 1992. Ο απλώς μέσος όρος των δεικτών που κοινοποιήθηκαν από τις εν λόγω εταιρείες αυξήθηκε από 36,9 % στο 1990 σε 59,1 % το 1991 και 82,3 % το 1992. Ο πίνακας της Caef προβλέπει επίσης σημαντική υποβάθμιση στον τομέα, τουλάχιστον μέχρι το 1995.

IV

Οι ισπανικές αρχές δεν υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους ούτε τα ζητηθέντα στοιχεία αλλά υπέβαλαν παρατηρήσεις όσον αφορά τις απαντήσεις των ενδιαφερόμενων μερών. Οι εν λόγω παρατηρήσεις μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

— οι εταιρείες που απάντησαν δεν είναι αντιπροσωπευτικές του τομέα, δεδομένου ότι η παραγωγή τους αντιστοιχεί μόνο στο 4 % της ευρωπαϊκής παραγωγής το 1990,

— οι πληροφορίες των εταιρειών που απάντησαν αφορούν τα έτη 1990, 1991, 1992 και 1993, τα οποία δεν είναι έτη αναφοράς, διότι οι ενισχύσεις εγκρίθηκαν από τις ισπανικές αρχές τον Μάιο του 1988. Όταν ελήφθη η απόφαση, οι προβλέψεις ζήτησης και παραγωγής για την περίοδο 1987-1990 ήταν ευνοϊκές,

— οι οδοντωτοί τροχοί και τα εξαρτήματα Get συνιστούσαν το σχετικό τομέα. Οι υποτομείς στον τομέα των χυτηρίων χάλυβα ορίστηκαν σε σχέση με το μέγεθος και τον τύπο της βιομηχανικής μονάδας. Η Pyrsa θα πρέπει να πραγματοποιήσει σημαντικές επενδύσεις (400 εκατομμύρια πεσέτες) για να μετατρέψει την παρούσα παραγωγική εξειδίκευσή της,

— οι εταιρείες που απάντησαν ανέφεραν ότι υπάρχει πλεονάζον δυναμικό στον τομέα των χυτηρίων χάλυβα αλλά δεν προσδιόρισαν εάν αυτό συμβαίνει και στον υποτομέα οδοντωτών τροχών και εξαρτημάτων Get, που είναι ο σχετικός τομέας,

— οι εταιρείες που απάντησαν ανέφεραν ότι η αγορά έχει υποβαθμιστεί περαιτέρω με την παρουσία νέων, φθηνών εισαγωγών από την Ινδία, την Κίνα και τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Ωστόσο, η Pyrsa έχει τη δυνατότητα να ανταγωνιστεί τις εν λόγω εισαγωγές λόγω του υψηλού επιπέδου εξειδίκευσης στην παραγωγή (όχι λόγω του πλεονεκτήματος που της προσφέρει η χορηγηθείσα ενίσχυση),

— ένα από τα μέτρα ενίσχυσης με τα οποία σχετίζεται η διαδικασία, συγκεκριμένα η ενίσχυση που χορηγήθηκε από την αυτόνομη κοινότητα της Αραγκόνας, δεν κατέστη δυνατό να ποσοτικοποιηθεί, τουλάχιστον μέχρι να ενεργοποιηθεί,

— οι ισπανικές αρχές επανέλαβαν συμπερασματικά ότι πρέπει πρωταρχικά να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η συνολική ένταση της ενίσχυσης που χορηγήθηκε στην Pyrsa παραμένει πολύ χαμηλότερη του ανώτατου ορίου του 75 % που έχει καθοριστεί για την περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένη η εταιρεία.

V

Η Επιτροπή δεν μπορεί να αποδεχθεί τον ισχυρισμό των ισπανικών αρχών ότι το δείγμα των εταιρειών που απάντησαν δεν είναι αντιπροσωπευτικό του τομέα. Οι δεκαεπτά εταιρείες είναι εγκατεστημένες στα πέντε κράτη μέλη τα οποία είναι οι σημαντικότεροι παραγωγοί τεμαχίων χάλυβα στην Κοινότητα. Επιπλέον, οι πληροφορίες που παρέσχε η Caef καλύπτουν όλες τις χώρες και επιβεβαιώνουν τα στοιχεία των επιμέρους εταιρειών όσον αφορά το πλεονάζον δυναμικό στον τομέα.

Η Επιτροπή αμφισβητεί επίσης το ποσοστό 4 % που αναφέρουν οι ισπανικές αρχές ως το μερίδιο παραγωγής κατά το 1990 των εταιρειών που απάντησαν. Η Επιτροπή υπολογίζει σε γενικές γραμμές ότι το μερίδιο παραγωγής τεμαχίων χάλυβα των εν λόγω εταιρειών στην Κοινότητα κατά το 1990 υπερβαίνει το 15 %.

Η Επιτροπή δεν αποδέχεται επίσης το εν λόγω επιχείρημα όσον αφορά τις δυσμενείς επιπτώσεις της ενίσχυσης επί των συναλλαγών στον τομέα, δεδομένου ότι, ακόμη και στην περίπτωση που η ενίσχυση ζημίωνε μόνο μία άλλη εταιρεία, στο βαθμό που στρεβλώνει τον ανταγωνισμό στην αγορά της Κοινότητας, οι δυσμενείς επιπτώσεις της επαρκούν για να θεωρηθεί η ενίσχυση ως ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

Τα στοιχεία που υπέβαλαν οι διάφορες εταιρείες αφορούν το 1990 και τα επόμενα έτη. Οι ισπανικές αρχές θεωρούν ότι τα στοιχεία αυτά δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη, δεδομένου ότι η ενίσχυση εγκρίθηκε από τις ισπανικές αρχές τον Μάιο του 1988. Ωστόσο, αυτό αντιφάσκει με προηγούμενες πληροφορίες που διαβίβασαν οι ίδιες αρχές με επιστολή της 13ης Μαΐου 1993. Στην επιστολή αυτή οι ισπανικές αρχές δήλωσαν ότι η ενίσχυση που αναφέρεται στη διαδικασία εγκρίθηκε το 1989 και το 1990. Η εγγύηση για την κάλυψη δανείου ύψους 490 εκατομμυρίων πεσετών εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 1990. Η επιδότηση των 182 εκατομμυρίων πεσετών εγκρίθηκε τον Ιούνιο του 1990 και καταβλήθηκε κατά την περίοδο 1990-1992. Επιπλέον, τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν στην απόφαση NN 12/91 και την επακόλουθη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου αφορούσαν το 1990.

Όταν έλαβε την απόφαση NN 12/91, η Επιτροπή δεν διέθετε ακριβή στοιχεία σχετικά με τη χρησιμοποίηση της παραγωγικής ικανότητας στον τομέα των οδοντωτών τροχών και εξαρτημάτων Get. Ελλείψει αυτών, η Επιτροπή αποφάσισε να στηρίξει την άποψή της στα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με την παραγωγή προκειμένου να εκτιμήσει την κατάσταση στον τομέα. Ωστόσο, το Δικαστήριο θεώρησε ότι τα στοιχεία που παρατίθενται στις εν λόγω στατιστικές είναι ελλιπή. Δεν επιτρέπουν να διαπιστωθεί με βεβαιότητα η παραγωγική ικανότητα ώστε να συγκριθεί με την παραγωγή και τη ζήτηση στην αγορά. Υπό αυτές τις συνθήκες, το Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2, προκειμένου να βεβαιωθεί, αφού συγκεντρώσει όλες τις απαραίτητες απόψεις, για το αν υπάρχει ή όχι, πλεονάζον δυναμικό στον τομέα.

Οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αντικρούουν κατά τα φαινόμενα τη θέση της Επιτροπής ότι τα προϊόντα που παρασκευάζει η Pyrsa αποτελούν τμήμα ειδικού υποτομέα. Όλες οι εταιρείες που απάντησαν συμφωνούν ότι δεν είναι ρεαλιστικό να διαιρεθεί ο τομέας σε υποτομείς και ότι ο σχετικός τομέας είναι ο τομέας των χυτηρίων χάλυβα ως σύνολο.

Εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις, οι παραγωγικές ικανότητες στον τομέα των χυτηρίων χάλυβα είναι απολύτως ελαστικές όσον αφορά τον τύπο των παραγόμενων κατασκευαστικών στοιχείων. Οι μόνοι περιορισμοί που δεν επιτρέπουν σε ορισμένα χυτήρια να προμηθεύουν με τα προϊόντα τους ορισμένες αγορές είναι αυτοί που προκύπτουν από την πείρα και την τεχνογνωσία τους ή της δικής παραγωγική ικανότητα και όχι από την υπάρχουσα τεχνολογία. Τα χυτήρια χάλυβα που παράγουν εξαρτήματα Get και οδοντωτούς τροχούς προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα προϊόντων. Όταν ένα χυτήριο αρχίζει να παρασκευάζει ένα άλλο συστατικό μέρος, τα προκύπτοντα έξοδα σχετίζονται μόνο με τις μήτρες που απαιτούνται για την παραγωγή των νέων συστατικών μερών, που υπό κανονικές συνθήκες δεν επαναχρησιμοποιούνται και που αντιπροσωπεύουν περίπου το 20 % του συνολικού κόστους παραγωγής ενός κιλού προϊόντος. Δεδομένου ότι δεν απαιτούνται μεγάλες επενδύσεις για την πραγματοποίηση της εν λόγω αλλαγής, ορισμένα χυτήρια εκμεταλλεύθηκαν την εν λόγω ελαστικότητα της παραγωγής για να επιβιώσουν κατά τα τελευταία έτη.

Προκειμένου να έχει μια ανεξάρτητη γνώμη, η Επιτροπή ζήτησε από εξωτερικό εμπειρογνώμονα να εξακριβώσει ποιος είναι ο σχετικός τομέας και να προσδιορίσει κατά πόσον υπάρχει πλεονάζον δυναμικό. Ο εμπειρογνώμονας κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει υποτομέας οδοντωτών τροχών και εξαρτημάτων Get και ότι οι δείκτες χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας των χυτηρίων χάλυβα ήταν 69,3 % το 1991, 62 % το 1992 και 58 % το 1993, παρά το γεγονός ότι η παραγωγική ικανότητα μειώθηκε κατά 965 εκατομμύρια τόνους το 1991, 910 εκατομμύρια τόνους το 1992 και 862 εκατομμύρια τόνους το 1993.

Υπό το πρίσμα των νέων αυτών πληροφοριών, και παρά τη θέση που έλαβε προηγουμένως, η Επιτροπή κρίνει ότι ο τομέας των χυτηρίων χάλυβα ως σύνολο αποτελεί το σχετικό τομέα στην προκειμένη περίπτωση για τους σκοπούς της εκτίμησης των επιπτώσεων της ενίσχυσης στους όρους των συναλλαγών. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι όταν αναφέρονται ξεχωριστά στοιχεία για τους οδοντωτούς τροχούς και τα εξαρτήματα Get ή και για τα δύο προϊόντα, το ποσοστό πλεονάζοντος δυναμικού για τις εταιρείες που απάντησαν είναι ακόμη μεγαλύτερο από το ποσοστό που αφορά το πλήρες φάσμα των τεμαχίων χάλυβα που παράγονται από τις εν λόγω εταιρείες.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που ορισμένες εταιρείες και η Caef διαβίβασαν στην Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας, όπως αναλύεται στο τμήμα III, η Επιτροπή κρίνει ότι ήδη από το 1990 επικρατούσε μια κατάσταση πλεονάζοντος δυναμικού στον τομέα των χυτηρίων χάλυβα ως σύνολο, χωρίς να υπολογιστούν ξεχωριστά τα εξαρτήματα Get και οι οδοντωτοί τροχοί.

Οι εταιρείες που απάντησαν δεν ανέφεραν συμπληρωματικά στοιχεία για το 1988 και το 1989, που θα μπορούσαν επίσης να ενδιαφέρουν στη συγκεκριμένη περίπτωση. Ωστόσο, εάν θεωρηθεί ότι η παραγωγική ικανότητα κατά τη διάρκεια των εν λόγω ετών ήταν ίση με αυτή κατά το 1990, τα στοιχεία παραγωγής της Caef για τα έτη αυτά δείχνουν ποσοστά πλεονάζοντος δυναμικού ακόμη μεγαλύτερα από αυτά του 1990 στις πέντε σημαντικότερες χώρες παραγωγής στην Κοινότητα.

Το γεγονός ότι η Pyrsa είναι σε καλύτερη θέση από άλλα χυτήρια χάλυβα για να αντιμετωπίσει τις φθηνές εισαγωγές δεν αποδεικνύει τίποτε σε σχέση με το συμβιβάσιμο της ενίσχυσης, δεδομένου ότι αυτό μπορεί να οφείλεται στο πλεονέκτημα που απέκτησε η Pyrsa λόγω της ενίσχυσης και όχι στο βαθμό εξειδίκευσής της.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η εγγύηση πρέπει να θεωρηθεί ως ενίσχυση. Στην απόφαση NN 12/91, η Επιτροπή θεώρησε ότι η εγγύηση ισοδυναμεί με επιδότηση επιτοκίου 3 % επί του δανείου των 490 εκατομμυρίων πεσετών, θεωρώντας δεδομένο ότι το ποσοστό αυτό ήταν το ασφάλιστρο αγοράς για ανάλογες εγγυήσεις. Μια εγγύηση αποκτά αξία από την ημερομηνία χορήγησής της, ανεξάρτητα από το εάν θα ενεργοποιηθεί κάποια στιγμή στο μέλλον.

Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση σχετικά με την έναρξη της διαδικασίας, η εξεταζόμενη ενίσχυση πρέπει να εκτιμηθεί σε σχέση με τις τομεακές επιπτώσεις της. Στην ανακοίνωσή της σχετικά με τη μέθοδο εφαρμογής του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) στις περιφερειακές ενισχύσεις [1], η Επιτροπή δήλωσε ότι, προκειμένου να απαλλαγεί βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 3 στοιχείο α), η ενίσχυση δεν πρέπει να προκαλεί πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα σε ορισμένους κλάδους σε κοινοτικό επίπεδο, τέτοια ώστε το συνεπακόλουθο κοινοτικό κλαδικό πρόβλημα να είναι σοβαρότερο από το αρχικό περιφερειακό πρόβλημα. Δεδομένου ότι η επανεξεταζόμενη ενίσχυση είναι ενίσχυση ad hoc, η εκτίμηση πρέπει να πραγματοποιηθεί σε σχέση με τη συγκεκριμένη ενίσχυση· το γεγονός ότι η συνολική ένταση ενίσχυσης είναι χαμηλότερη του ανώτατου ορίου που έχει εγκριθεί για την εν λόγω περιοχή δεν προδικάζει τα συμπεράσματα της ανάλυσης.

VI

Τα εξεταζόμενα μέτρα χαρακτηρίστηκαν σαφώς ως κρατική ενίσχυση στην απόφαση NN 12/91 και την απόφαση του Δικαστηρίου. Η ενίσχυση συνίσταται σε μη επιστρεπτέα επιχορήγηση 182 εκατομμυρίων πεσετών, τη δωρεά γηπέδου αξίας 2,3 εκατομμυρίων πεσετών, το ποσό που αντιστοιχεί στο ετήσιο ασφάλιστρο 3 % (εμπορικό ασφάλιστρο που εφάρμοζαν τότε οι τράπεζες για ανάλογα δάνεια) επί της κρατικής εγγύησης για το δάνειο των 490 εκατομμυρίων πεσετών και το ποσό που αντιστοιχεί στην επιδότηση επιτοκίου 7 ποσοστιαίων μονάδων επί του δανείου. Υπό αυτές τις συνθήκες και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι τα προϊόντα χυτηρίου αποτελούν το αντικείμενο πολλών ενδοκοινοτικών συναλλαγών, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η χορηγηθείσα ενίσχυση αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών και στρεβλώνει τον ανταγωνισμό. Κατά συνέπεια, η ενίσχυση εμπίπτει στο άρθρο 92 παράγραφος 1, το οποίο ορίζει ότι κάθε ενίσχυση που συμφωνεί με τον ορισμό που περιλαμβάνεται στο εν λόγω άρθρο είναι καταρχήν ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

Λαμβάνοντας υπόψη το χαρακτήρα και τους στόχους της εξεταζόμενης ενίσχυσης, οι εξαιρέσεις από την αρχή αυτή που καθιερώνονται στο άρθρο 92 παράγραφος 2 δεν μπορούν να εφαρμοστούν στην προκειμένη περίπτωση. Εξάλλου, η ισπανική κυβέρνηση δεν ζήτησε να εφαρμοστεί η εξαίρεση.

Το άρθρο 92 παράγραφος 3 ορίζει ότι ορισμένοι τύποι ενίσχυσης μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμοι με την κοινή αγορά. Η συμβατότητα της ενίσχυσης με τη συνθήκη πρέπει να εκτιμηθεί στο κοινοτικό πλαίσιο ως σύνολο και όχι στο πλαίσιο ενός κράτους μέλους. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομαλή οργάνωση της κοινής αγοράς και η συμφωνία με τις διατάξεις του άρθρου 3 στοιχείο ζ), οι παρεκκλίσεις από την προαναφερθείσα αρχή του άρθρου 92 παράγραφος 1 που παρατίθενται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 πρέπει να ερμηνεύονται με αυστηρότητα κατά την ανάλυση προτεινόμενων καθεστώτων ενίσχυσης ή συγκεκριμένων χορηγηθεισών ενισχύσεων.

Συγκεκριμένα, οι παρεκκλίσεις εφαρμόζονται μόνον εφόσον η Επιτροπή μπορεί να αποδείξει ότι, σε περίπτωση μη χορήγησης της ενίσχυσης, οι δυνάμεις της αγοράς από μόνες τους δεν θα ωθούσαν το δυνητικό αποδέκτη να ενεργήσει κατά τρόπο που να συμβάλει στην επίτευξη ενός από τους στόχους που αναφέρονται ανωτέρω.

[1] ΕΕ αριθ. C 212 της 12. 8. 1988, σ. 2.

Η χορήγηση ενισχύσεων οι οποίες δεν συμβάλλουν κατά κανένα τρόπο στην επίτευξη των στόχων αυτών ή που δεν είναι απαραίτητες για το σκοπό αυτό, θα ισοδυναμούσε με τη χορήγηση άνισου πλεονεκτήματος σε βιομηχανίες ή εταιρείες σε ορισμένα κράτη μέλη, δεδομένου ότι θα βελτίωνε τη χρηματοοικονομική τους κατάσταση και θα μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό σε βαθμό που θα αντέκειτο στο κοινό συμφέρον.

Όσον αφορά την παρέκκλιση του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο α), μολονότι η εξεταζόμενη ενίσχυση εγκρίθηκε για εταιρεία εγκατεστημένη σε περιοχή που είναι επιλέξιμη για μια τέτοια ενίσχυση, η χορήγησή της δεν επιτρέπεται αυτόματα, δεδομένου ότι δεν χορηγήθηκε στο πλαίσιο γενικού καθεστώτος περιφερειακής ενίσχυσης εγκεκριμένου από την Επιτροπή. Όταν εγκρίνεται ένα τέτοιο καθεστώς, εννοείται ότι τα οφέλη που θα προκύψουν από τη χορηγηθείσα ενίσχυση βάσει του καθεστώτος θα αντισταθμίσουν την πιθανή στρέβλωση του ανταγωνισμού που αυτή προκάλεσε. Η άποψη αυτή επιβεβαιώθηκε από το Δικαστήριο στην απόφασή του της 14ης Σεπτεμβρίου 1994 (Hytasa) [1], στην οποία δηλώνεται σαφώς ότι ενίσχυση που χορηγείται βάσει απόφασης ad hoc μπορεί να θεωρηθεί ως περιφερειακή ενίσχυση σύμφωνη με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α), εφόσον συμβάλλει στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της περιοχής χωρίς να επηρεάζει αρνητικά το κοινό συμφέρον και τους όρους ανταγωνισμού στην Κοινότητα.

Όπως καταδεικνύεται στα τμήματα III και V, οι πληροφορίες που έλαβε η Επιτροπή βάσει της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 αποδεικνύουν ότι η αποδέκτρια εταιρεία αναπτύσσει δραστηριότητες σε τομέα με πρόβλημα πλεονάζοντος δυναμικού σε κοινοτικό επίπεδο. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενίσχυση για επενδύσεις σε μια νέα εταιρεία χορηγήθηκε σε εταιρεία η οποία αύξησε την ετήσια παραγωγική ικανότητα κατά 5 000 τόνους, η ενίσχυση συμβάλλει στην επιδείνωση του πλεονάζοντος δυναμικού στην αγορά. Κατά συνέπεια, πρέπει να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι οι όροι για την εφαρμογή του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) δεν πληρούνται.

Όσον αφορά την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο β), είναι σαφές ότι η ενίσχυση δεν είχε ως στόχο να προωθήσει την εκτέλεση σημαντικού σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή να άρει σοβαρή διαταραχή της οικονομίας.

Τέλος, όσον αφορά την παρέκκλιση του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) για ενισχύσεις που προωθούν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, μια ενίσχυση μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά εφόσον δεν αλλοιώνει τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον. Όπως αναφέρθηκε ήδη σε σχέση με την παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α), η ενίσχυση συμβάλλει στην περαιτέρω επιδείνωση μιας κατάστασης πλεονάζοντος δυναμικού σε κοινοτικό επίπεδο στον τομέα στον οποίο η εταιρεία αναπτύσσει δραστηριότητες. Κατά συνέπεια, πρέπει να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι η εξεταζόμενη ενίσχυση αλλοιώνει τους όρους του ανταγωνισμού κατά τρόπο που αντίκειται προς το κοινό συμφέρον. Ως εκ τούτου, η ενίσχυση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

Η εξεταζόμενη ενίσχυση δεν πληροί κανέναν από τους όρους για την εφαρμογή παρέκκλισης που προβλέπεται στη συνθήκη. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ενίσχυση δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

VII

Η συγκεκριμένη ενίσχυση που χορηγήθηκε στην Pyrsa και περιγράφεται στο τμήμα II είναι παράνομη, δεδομένου ότι χορηγήθηκε κατά παράβαση του άρθρου 93 παράγραφος 3, το οποίο ορίζει ότι μια σχεδιαζόμενη ενίσχυση πρέπει να κοινοποιείται στην Επιτροπή.

Δεδομένου ότι η ενίσχυση είναι παράνομη και ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, θα πρέπει να επιστραφεί. Επιπλέον, πρέπει να αρθούν οι οικονομικές της συνέπειες προκειμένου να αποκατασταθεί η προηγούμενη ισορροπία πραγμάτων. Κατά συνέπεια, στο συνολικό ποσό της ενίσχυσης πρέπει να προστεθεί τόκος υπολογιζόμενος από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης. Η επιστροφή πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις διατάξεις της ισπανικής νομοθεσίας, και ιδίως τις σχετικές με τους τόκους υπερημερίας επί των απαιτήσεων του δημοσίου, οι οποίοι αρχίζουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία της επιστροφής της [επιστολή της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη SG(91) D/4571 της 4ης Μαρτίου 1991],

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η ενίσχυση, που χορήγησε η Ισπανία στην εταιρεία Piezas y Rodajes SA (Pyrsa) είναι παράνομη, δεδομένου ότι χορηγήθηκε κατά παράβαση του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ. Επιπλέον, είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 92 της συνθήκης ΕΚ. Η ενίσχυση περιλαμβάνει τα εξής:

1. μη επιστρεπτέα επιχορήγηση 182 εκατομμυρίων πεσετών, (χορηγηθείσα από την αυτόνομη κοινότητα της Αραγκόνας),

2. εγγύηση για την κάλυψη δανείου 490 εκατομμυρίων πεσετών, για ένδεκα έτη. Η ενίσχυση που συνιστά η εν λόγω εγγύηση ισοδυναμεί με το 3 % του προαναφερθέντος δανείου (χορηγηθείσα από την αυτόνομη κοινότητα της Αραγκόνας),

3. επιδότηση επιτοκίου 7 εκατοστιαίων μονάδων για πέντε έτη, μέχρι ανώτατου ορίου 150 εκατομμυρίων πεσετών, για το προαναφερθέν δάνειο ύψους 490 εκατομμυρίων πεσετών (χορηγηθείσα από την επαρχιακή κυβέρνηση του Teruel),

[1] Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-278/92, C-279/92 και C-280/92, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, I-4103.

4. δωρεά γηπέδου αξίας 2,3 εκατομμυρίων πεσετών (χορηγηθείσα από την κοινότητα του Monreal del Campo).

Άρθρο 2

Η Ισπανία οφείλει να καταργήσει στο εξής την ενίσχυση που χορηγεί στην Piezas y Rodajes SA (Pyrsa) εφαρμόζοντας τους συνήθεις όρους της αγοράς στο ασφάλιστρο που καταβλήθηκε για την εγγύηση του δανείου ύψους 490 εκατομμυρίων πεσετών και να διακόψει όλες τις πληρωμές επιδότησης επιτοκίου επί του προαναφερθέντος δανείου.

Άρθρο 3

Η χορηγηθείσα ενίσχυση που περιλαμβάνει:

1. τη μη επιστρεπτέα επιχορήγηση των 182 εκατομμυρίων πεσετών,
2. το ποσό που αντιπροσωπεύει το ετήσιο ασφάλιστρο 3 % ως αναπόσπαστο τμήμα της κυβερνητικής εγγύησης για την κάλυψη του δανείου των 490 εκατομμυρίων πεσετών, που ισχύει από τον Απρίλιο του 1990 μέχρι την ημερομηνία διακοπής της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 2,
3. το ήδη καταβληθέν ποσό των 150 εκατομμυρίων πεσετών που αντιστοιχεί στην επιδότηση επιτοκίου 7 ποσοστιαίων μονάδων επί του προαναφερθέντος δανείου,
4. τη δωρεά γηπέδου αξίας 2,3 εκατομμυρίων πεσετών,

επιστρέφεται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις διατάξεις της ισπανικής νομοθεσίας, ιδίως τις διατάξεις σχετικά με τους τόκους υπερημερίας επί των απαιτήσεων του δημοσίου, οι οποίοι αρχίζουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης μέχρι την ημερομηνία επιστροφής της.

Άρθρο 4

Η Ισπανία ενημερώνει την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί προς αυτή.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Ισπανίας.

Βρυξέλλες, 14 Μαρτίου 1995.

Για την Επιτροπή

Karel VAN MIERT

Μέλος της Επιτροπής